

Nota van Antwoord Zienswijzen

EemsEnergyTerminal

Datum: 13 maart 2023
Status: definitief

Colofon

Projectnaam	EemsEnergyTerminal
Versienummer	13 maart 2023
Locatie	Eemshaven, Groningen
Bevoegde gezagen	Minister voor Klimaat en Energie Minister van Infrastructuur en Waterstaat (Rijkswaterstaat) Gedeputeerde Staten van Provincie Groningen
Projectleiding	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inleiding

Van vrijdag 16 december 2022 tot en met donderdag 26 januari 2023 hebben de ontwerpbesluiten en onderliggende stukken voor het project EemsEnergyTerminal (EET) ter inzage gelegen. Een ieder kon naar aanleiding van de ontwerpbesluiten een zienswijze indienen. Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de zienswijzentermijn 4 unieke zienswijzen binnengekomen.

De zienswijzen zijn integraal opgenomen in de inspraakbundel 'Zienswijzen op Ontwerpbesluiten EemsEnergyTerminal'. Deze bundel is in te zien op <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/EemaEnergyTerminal>. De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel uit de bundel kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzenummer worden opgezocht.

In deze Nota van Antwoord Zienswijzen EemsEnergyTerminal zijn de ingediende zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. Er is tevens aangegeven of en hoe met de zienswijzen rekening is gehouden. De behandeling geschiedt in tabelvorm waarin elke zienswijze op basis van volgorde van het registratienummer wordt behandeld. Het zienswijzenummer bestaat uit het registratienummer en een letter voor elk inhoudelijk punt (uit kolom 1), zodat op eenvoudige wijze kan worden gezocht en verwezen naar een specifiek inhoudelijk punt. In de tweede kolom is het inhoudelijke punt samengevat weergegeven. In de derde kolom is de beantwoording van het inhoudelijke punt opgenomen. In de vierde kolom is per inhoudelijk punt aangegeven of dit leidt tot een wijziging in de ontwerpbesluiten.

Zienschwizzennummer	Naam
202200608	Particulier
202300043	RWE
202300045	Wasserstrassen- und Schiffahrtsverwaltung des Bundes
202300047	Stadt Borkum

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking
Zienswijze 202200608			
a.	<p>Volgens indiener is de brandweezorg in de Eemshaven over het hoofd gezien. De dichtstbijzijnde posten zijn niet de gehele tijd inzetbaar en ver weg gelegen. In de Eemshaven geen brandblusboot aanwezig. Indiener vraagt om een permanente brandweerpost in de Eemshaven en een blusboot in de haven.</p>	<p>In de vergunningaanvraag en het Veiligheidsrapport heeft EemsEnergyTerminal (EET) de maatregelen en procedures beschreven voor een (brand)veilige bedrijfsvoering. Daarnaast heeft het college van Gedeputeerde Staten van Groningen aan de Omgevingsvergunning aanvullende voorschriften verbonden en volgen uit rechtstreekse werkende wet- en regelgeving (bijvoorbeeld het Besluit risico zware ongevallen (Brzo 2015)) ook aanvullende eisen.</p> <p>Het college van Gedeputeerde State van Provincie Groningen is niet het bevoegd gezag voor een permanente brandweerpost in de Eemshaven en een blusboot. De gemeente Hogeland en de havenmeester van het Havenschap Groningen Seaport (GSP) zijn daarvoor verantwoordelijk. Het college adviseert de indiener zijn resterende vragen aan de gemeente Het Hogeland en GSP te richten.</p>	Geen aanpassing van vergunningen
b.	<p>Indiener vraagt waarom de EemsEnergyTerminal niet verplicht is om blauwe verlichting te gebruiken vanwege de Waddenzee.</p>	<p>De systematiek van het door de provincie Groningen geformuleerde beleid biedt geen handvatten om in de omgevingsvergunning eisen te stellen aan de kleur van de verlichting. Ook de Richtlijn Lichthinder 2020 voorziet hier niet in.</p> <p>De bedrijven die een blauw-groene verlichting voeren hebben hier zelf voor gekozen. De kleur van verlichting kan onder omstandigheden bijdragen aan het verminderen van lichthinder. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden om onderzoek naar lichthinder naar de omgeving te beperken. Na het onderzoek wordt bepaald of en hoe lichthinder wordt beperkt.</p>	Geen aanpassing van vergunningen

Zienswijze 202300043			
a.	Indiener geeft aan het project van EET te ondersteunen en zelf een bijdrage te leveren door het leveren van restwarmte.	Dit is voor kennisname aangenomen.	Geen aanpassing van vergunningen
b.	Indiener merkt op dat EET een Brzo-inrichting is en dat van belang is dat EET geen belemmering vormt voor eigen ontwikkelingen.	De afweging en gevolgen van de inrichting zijn binnen het toepassingsbereik van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht en Brzo-2015 beoordeeld door het college van Gedeputeerde Staten. Het college heeft daarbij belangen van de omgeving en van EET in ogenschouwen genomen. De bedrijfsvoering van EET levert geen belemmering voor de ontwikkelingen in de omgeving.	Geen aanpassing van vergunningen
c.	Indiener verzoekt daarom om kopieën van het plan van aanpak, als bedoeld in voorschrift 1.2.1, en alle overige veiligheidsinformatie. RWE is ook graag betrokken bij de besluitvorming over de goedkeuring van deze informatie door het bevoegd gezag.	Deze zienswijze heeft geen betrekking op de Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor de goedkeuring. Mocht blijken dat het goedkeuringsbesluit belangen van derden raakt, kunnen belanghebbende worden betrokken. Het is niet gebruikelijk om op voorhand toe te zeggen om de gevraagde stukken aan derden zullen worden verstrekt.	Geen aanpassing van vergunningen
Zienswijze 202300045			
a.	Indiener gaat ervan uit dat import van LNG tot meer scheepvaartverkeer zal leiden, dat het gaat om vervoer van gevaarlijke stoffen en dat doorkruising van het gebied veilig en overeenkomstig de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee plaats moeten vinden.	De zienswijze heeft geen betrekking op hetgeen dat moet worden beoordeeld in het kader van de watervergunning en wordt daarom niet via deze weg beantwoord.	Geen aanpassing van vergunningen
b.	Indiener geeft aan dat zorgvuldige navigatie met behulp van een loods en radarondersteuning nodig is.	Voor kennisname aangenomen.	Geen aanpassing van vergunningen

Zienswijze 202300047			
a.	Indiener geeft aan dat door de toegenomen industrialisering en benutting van de Noordzee en haar kustgebieden de leefomgeving in toenemende mate wordt belast.	De aangevraagde Omgevingsvergunning is getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving. Hierbij is rekening gehouden met de best beschikbare technieken (BBT). In de Omgevingsvergunning is deze toetsing uitgevoerd op alle milieuaspecten zoals onder andere lichthinder, geluidshinder, bodem en lucht. In de considerans is dit nader beschouwd en waar nodig zijn voorschriften aan de Omgevingsvergunning verbonden.	Geen aanpassing van vergunningen
b.	Indiener stelt dat de inbreng van verontreinigende stoffen tot een minimum moet worden beperkt en dat pulschlorering wordt toegepast in plaats van continue chlorering en dat de elektrochlorering in de wintermaanden volledig wordt stopgezet.	In het kader van BBT moet EET volgens de bronaanpak preventieve en procesgeïntegreerde maatregelen nemen om lozing van stoffen tot een minimum te beperken. EET heeft maatregelen aangevraagd die dit bewerkstelligen. Zo wordt de elektrochlorering zodanig ingeregeld en gestuurd dat de aanmaak van vrij chloor tot een minimum wordt beperkt. EET heeft in de aanvraag gekozen voor een aansturing door middel van (puls)-electrochloreren. Dit is voorgeschreven in voorschrift 10 in de Watervergunning en daarmee voldoet EET aan ten minste BBT. De maatregel om tijdens de wintermaanden de elektrochlorering volledig te stoppen is niet aangevraagd. Ook is er geen reden gebleken om deze maatregel nu op te leggen. In de toekomst kan dat anders worden als blijkt dat binnen het kader van BBT aanvullende of alternatieve maatregelen toegepast kunnen worden om een nog grotere reductie van het gebruik van vrij chloor te bewerkstelligen. Het bevoegd gezag is wettelijk verplicht om vergunningen regelmatig te bezien. Daarbij wordt dit aspect ook meegenomen.	Geen aanpassing van vergunningen
c.	Volgens indiener dient het gebruik van ultrageluid of een mechanische methode onderzocht te worden.	Er zijn door EET alternatieve technieken beschouwd ter bestrijding van biologische aangroei in de koelsystemen. Dit is beschreven in de aanvraag. Dit betreft technieken die, rekening houdend met de omstandigheden en technische mogelijkheden, het meest haalbaar zijn gebleken. Dit betreft het gebruik van alternatieve hulpstoffen en	Geen aanpassing van vergunningen

		<p>biociden, voorbehandeling met ultrafiltratie en het behandelen van het ingenomen water met ultraviolet licht. Het gebruik van ultrageluid of mechanisch verwijderen zijn niet beschouwd. Op basis van <i>expert judgement</i> worden deze technieken, binnen het kader van BBT, als niet toepasbare alternatieven ter voorkoming van aangroei van organismen of het verwijderen van organismen gezien. Er is dan ook geen reden om deze technieken te verplichten dan wel daar verder onderzoek naar te laten doen in het kader van deze Watervergunning. In de toekomst kan dat anders worden als een alternatieve techniek wel geschikt is. Het bevoegd gezag is wettelijk verplicht om vergunningen regelmatig te bezien. Daarbij wordt dit aspect ook meegenomen.</p>	
d.	<p>Het is zaak om te monitoren of bromoform invloeden heeft op tweekleppige weekdieren, zoals mosselen.</p>	<p>De Eems-Dollard heeft de maatschappelijke functie schelpdierwater. Voor schelpdierwateren geldt als bijzondere aanvullende milieukwaliteitseis dat schelpdieren vrij moeten zijn van bacteriële besmetting die via consumptie risico's met zich meebrengt in een mate die schadelijk kan zijn voor de volksgezondheid. Voor het overige worden voor de schelpdierwateren geen specifieke milieukwaliteitseisen gesteld. Dit omdat het algemene beschermingsniveau dat voor fysisch-chemische parameters gelijkwaardig is aan het specifieke beschermingsniveau voor schelpdierwateren.</p> <p>De lozing van bromoform door EET is, als fysisch-chemische parameter, getoetst aan deze milieukwaliteitseisen. Met behulp van de uitgevoerde immissietoets is aangetoond dat met de lozing van bromoform door EET de milieukwaliteitseis niet wordt overschreden. Daarmee zijn er als gevolg van dit initiatief geen negatieve effecten voor tweekleppige weekdieren, zoals mosselen, te verwachten.</p> <p>Wel is EET verplicht de lozing van bromoform te onderzoeken en tijdens het in werking hebben van de FSRU's te meten en te monitoren. Dit is geborgd middels</p>	<p>Geen aanpassing van vergunningen</p>

		voorschriften in de Watervergunning. Daarnaast voert Rijkswaterstaat (namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat) zelf in haar beheergebied controles uit op chemische parameters en controles op schelpdieren die betrekking hebben op het vaststellen van bacteriële besmetting.	
e.	Afvalwater van de terminal zou regelmatig moeten worden onderzocht op waterkwaliteit en verontreinigende stoffen.	Middels voorschrift 6 in de Watervergunning is aan EET een monitoringsverplichting voorgeschreven. Hierbij moet regelmatig het afvalwater op stofparameters worden geanalyseerd.	Geen aanpassing van vergunningen
f.	Onderzocht dient te worden of het ketelwater nog kan worden gefilterd om te voorkomen dat het rechtstreeks in het Noordzeewater wordt geloosd.	Het water voor de ketels wordt behandeld met hulpstoffen ter conditionering van het ketelwater. De gebruikte hulpstoffen zijn volgens de ABM 2016 getoetst op waterbezwaarlijkheid en op basis hiervan ingedeeld in een categorie met een bijbehorende saneringsinspanning. De hulpstoffen hebben, één uitgezonderd, een saneringsinspanning B. Dit houdt in dat de lozing van deze stoffen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Er worden technieken en maatregelen toegepast waarbij het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat een waterbezwaarlijke stof in het oppervlaktewaterlichaam terecht komt. Van de hulpstoffen die worden gebruikt voor conditionering van het ketelwater vindt een zodanige dosering plaats dat met een minimaal chemicaliënverbruik een optimale werking wordt bereikt en overdosering wordt voorkomen. De uitgezonderde hulpstof heeft een saneringsinspanning A. Hiervoor geldt dat er door EET gezocht moet worden naar de mogelijkheid tot substitutie. Er moet worden onderzocht of deze hulpstof vervangen kan worden door een minder waterbezwaarlijke. Hiertoe is een voorschrift opgenomen. Ook wordt voor de aan het ketelwater gedoseerde hulpstoffen voldaan aan de immisietoets. Op basis van het voldoen aan de saneringsinspanning en de resultaten van de immisietoets wordt	Geen aanpassing van vergunningen

		voor het gebruik van hulpstoffen en het lozen van restanten hiervan in het afvalwater door EET voldaan aan ten minste BBT. Dit houdt in dat het niet nodig is dat EET, bovenop de al genomen maatregelen, aanvullende maatregelen neemt. EET hoeft het ketelspuiwater daarom niet verder te filteren voordat het wordt geloosd.	
f.	De effecten van lichtvervuiling en toenaderings- of ontwijkingsgedrag van vogels en vleermuizen moeten met behulp van technische methoden zoveel mogelijk worden beperkt.	Het ministerie van LNV heeft aan de hand van de natuurtoets van RHDHV/Gasunie geconstateerd dat er geen significante effecten zijn op de instandhoudingsdoelen van de natura 2000 gebieden.	Geen aanpassing van vergunningen